

Zacharia 12:10

“Doch over het huis Davids, en over de inwoners van Jeruzalem, zal Ik uitstorten den Geest der genade en der gebeden; en zij zullen Mij aanschouwen, Dien zij doorstoken hebben, en zij zullen over Hem rouwklagen, als met de rouwklacht over een enigen zoon; en zij zullen over Hem bitter kermen, gelijk men bitter kermt over een eerstgeborene.”

1 berouw 2 bron 3 belofte

Gemeente,

De opbouw van de tekst is misschien al opgevallen. Het zijn eigenlijk drie zinnen. Eerst een zin met: "Ik zal...". Daarna twee zinnen met: "en zij zullen...". Dat komt ons bekend voor, hoop ik. De tekst van de doopdienst van 13 mei had precies dezelfde opbouw: Ik zal water gieten en zij zullen uitspruiten tussen in het gras en zeggen "ik ben des HEEREN". Jesaja 44 was dat. Dus: God zal iets doen en dan zullen zondaren ergens toe komen. Dat is het Evangelie! Dus niet: zondaren moeten iets doen en ergens toe komen en dan zal God op Zijn beurt. Nee, zondaren doen iets omdat God eerst iets heeft gedaan.

1 berouw

Dat houden we vast als we vanmorgen eerst gaan luisteren naar wat zondaren zullen gaan doen, het slot van onze tekst. Dan staat er nogal wat: zij zullen rouwklagen, rouw bedrijven en bitter kermen. Dus het gaat over gevoelens van rouw. Het gevoel van geschoktheid en pijn van binnen na het overlijden van een geliefde. Dat roept een zee van gevoelens en gedachten op bij wie dat meemaakte, misschien nog maar kort geleden. Haast niet onder woorden te brengen. Verdrietig, geschokt.

En dat wordt nog op twee manieren onderstreept en verergert. In de eerste plaats omdat er bijstaat dat het dan nota bene gaat over de rouwklacht, het verdriet, als een kind is overleden, ja een enig kind van zijn ouders. Rouw over één van je ouders is erg, grijpt diep in, rouw over je man of vrouw grijpt nog dieper in, maar rouw over een kind, een enigst kind, dat is zo diep, zo geschokt. Dat is wel de ergste rouw, de zwaarste rouw die er is.

En in de tweede plaats wordt het onderstreept doordat er achter staat in vers 11 de rouwklacht van Hadadrimmon in het dal van Megiddo. Dat ziet op de dood van koning Josia, in de strijd met farao Necho van Egypte. De godvrezende koning, die Juda had gereformeerd, die in de kracht van zijn leven was, maar die plotseling sneuvelt in de oorlog. Koning Willem Alexander die omkomt bij een vliegtuigongeluk na terugkeer van een staatsiebezoek. Heel het land is geschokt en in rouw. Misschien is het verdriet dan minder erg dan wanneer een geliefde overlijdt, maar de schok zou door heel Nederland gaan.

Zulk een rouw, een geschoktheid, een pijn is nu wezenlijk voor het geloofsleven zegt ons tekst. Dit is een rode draad door het leven van het geloof. Berouw over je zonden, zo diep als rouw over een overledene. Dat je

zonden je zo'n geschokt gevoel geven. Hoe kan dit? Hoe kan dit waar zijn? Zo erg, dat ik God onteer. Dat ik tegen zo'n goede God overtreed. Dat ik de God van het verbond en van mijn doop veracht en vertrap. Hoe heb ik dat kunnen doen, hoe kan ik dat steeds weer doen. En dan pijn: wat vind ik dat erg, wat is het erg dat ik dat gedaan heb en doe. Dat ik daartoe in staat ben, wat is dat erg. Wat doet dat pijn van binnen, dat ik daartoe komen kan. Ik ben er echt ontdaan van, ik heb een walging van mijzelf. En dan kan het niet anders of ik wil ermee breken, ik wil er vanaf.

Dan is zonde zonde voor me geworden tegen God. Zonde is niet meer iets waar ik nogal makkelijk en luchtig over doen kan. Zonde is geen schoonheidsfoutje. Och ja, ik ben ook niet volmaakt. Och, ja iedereen heeft zo zijn gebreken, ik kan ook niet overal perfect in zijn. Gun mij ook mijn uitlaatklep. Nee, zo niet meer. Zonde geeft berouw, geschoktheid, pijn.

Dat is een rode draad in het leven met de HEERE. Hiermee zien we pelgrims naar de hemelstad in het hart. Hierin zien we reizigers op de smalle weg in het hart. En we vragen elkaar het eerlijk: kent u hier iets van? Ken jij hier iets van? Zonder dit, zonder berouw hebben we geen plaats in de hemel. Hoe zullen we de verlossing van de zonde in de zondeloze hemel kunnen genieten, als we hier geen last van de zonde hebben gekregen? Makkelijk over de zonde doen kan niet samengaan met leven dichtbij God. Laten we hier niet overheen stappen. Zij zullen rouwklagen en bitter kermen. En als God zegt zij zullen, dan moeten wij niet denken dat het ook wel zonder kan.

Nee, niet dat dat berouw altijd even sterk en intens is. Maar wel dat het is: hoe dicht bij de HEERE, hoe dieper dit berouw. Hoe meer pijn de zonde doet. En over hoe kleinere zonden ik dit berouw gewaarword en beleef. Over gedachten, bedoelingen, opwellingen zelfs.

En op de smalle weg ten hemel staat de avondmaalstafel. De tafel waar God Zijn pelgrims voedt, Zijn gelovigen versterkt, en verzekert van de aankomst. Die is voor pelgrims naar de hemelstad. Voor zondaren die weet hebben van berouw, van bitter verdriet over hun zonden. Wie daar niet van weet, wandelt niet op de smalle weg, en komt de avondmaalstafel niet tegen. En je behoort niet van de brede weg even naar de smalle weg te gaan voor het Heilig Avondmaal om daarna weer terug te gaan naar de brede weg.

Zonder dit berouw zijn we niet op weg naar de hemel en is er dus geen plaats aan de avondmaalstafel. Daarom staat er ook: daarom bedenke een ieder zijn zonden en vervloeking opdat hij zichzelf mishage en zich voor God verootmoedige. Oefening in berouw. Let wel goed op. Berouw is iets anders dan angst, dan bang. Berouw is niet hetzelfde als angst, angst dat je verloren gaat, angst dat God je toch nog of toch weer verstoot. Bang dat het toch niet waar is allemaal en dat je er toch buiten zult staan. Nee, dat is het niet. Dat is geen berouw, want die angst kan overal toe leiden, en berouw wil ook geen angst aankweken of oproepen. Maar ootmoed. Berouw is iets van het geloofsleven. Vanuit de liefde tot en vreugde in God. In het geloofsleven van vertrouwen op God. Berouw is iets van het geloof, berouw is van Petrus, die toen Jezus Hem aanzag, naar buiten ging en bitter weende.

Wie zich hierin niet wil oefenen, die blijve af. Voor die is geen plaats aan de tafel des HEEREN. Wie geen berouw kent, die heeft niet lief. En hoort daarom niet aan de avondmaalstafel.

Nu kan ik me indenken, we kennen elkaar ook wel zo onderhand, dat er wel wat vragen opkomen, opgekomen zijn bij deze of gene. Ik noem de vraag die misschien het meest voor de hand ligt: maar is het zo nog genade om aan te gaan? Wordt het zo niet voorwaardelijk? Je mag toch tot Jezus komen zoals je bent? Onvoorwaardelijk. Wordt dat op deze manier niet helemaal onderuit gehaald?

2 bron

Dan kijken we eens verder in onze tekst. Wat staat ervoor? En zij zullen Mij aanschouwen Die zij doorstoken hebben. En wat Zacharia zelf daar ook van verstaan heeft of niet, weten we niet, maar de Bijbel maakt ons wel duidelijk hoe we dit op moeten vatten. Over wie het gaat. Johannes 19:37 past deze tekst toe op niemand anders dan de Heere Jezus. Die gekruisigd is en met een speer doorstoken werd, en dan staat er: want zij zullen zien op Hem Dien zij doorstoken hebben, en dat is Jezus. Zien op Jezus. En dan zullen zij rouwklagen en kermen. Dus dat berouw is vrucht van het zien op Jezus. Dat ontspringt uit het zien op de Gekruisigde.

Daar gaan we eens wat dieper op in. Wat is dat aanschouwen van onze tekst. Dat is zien, kijken. Ja, maar je kunt op een heleboel manieren zien en kijken. Ik bedoel dit. Je kunt door microscoop kijken bij een proefje op school. En speuren of je hele kleine dingetjes ziet. Je kunt kijken naar een rolmaat, als de lengte opmeet ergens van. 73 cm, ja 73,5 eigenlijk om precies te zijn. Je kunt ook kijken voor je plezier naar iets wat je bewondert en mooi vindt. Dat kan een schilderij zijn met mooie lichtval of verftechnieken. Je kunt op de klok kijken en even later denken, hoe laat was het nou ook al weer? Eigenlijk niet eens echt op gelet. Allemaal manieren van kijken. Maar welke manier wordt hier bedoeld? Hier wordt dat kijken bedoeld wat de mensen deden in woestijn. Toen zij door vurige slangen gebeten waren. En ze zagen om zich heen dat na verloop van tijd die beet dodelijk was, dat de dood intrad. Nog even en zij zouden ook sterven.

Maar toen had Mozes een koperen slang gemaakt en omhooggestoken in de lucht. En God had bevolen en gezegd: wie de slang aanziet die zal leven. En ze keken, ze keken naar de slang. Keken ze om te kijken of er soms een heel klein vlekje op de slang zat? Keken ze om te meten, hoe lang zou die slang zijn, en hoe hoog? Keken ze om te bewonderen met welke techniek Mozes die slang gemaakt had? Keken ze en moesten ze even later zich afvragen, ja heb ik nou een slang gezien of was het een jachtluipaard? Nee, nee, ze keken om te leven. Ze keken met de dood in het lichaam, met het verderf voor hun ogen om gered te worden, ze keken met hun ogen de smeking: HEERE, help, HEERE, verlos. Zo keken ze, dat aanschouwen wordt bedoeld. Kijken of sterven, één van de twee.

En het tweede wat erbij staat is: zij zullen zien op Mij Dien zij doorstoken hebben. Jezus is doorstoken. En dat is hier eigenlijk de

samenvatting van alles wat mensen Hem hebben aangedaan. Gevangen genomen, verlaten, veroordeeld, bespuugd, veracht, weggehoond, gekruisigd, verzocht en getergd, uitgeworpen, gedood. In één woord: doorstoken. Gepijnigd en gedood. Zoveel kwaad gedaan.

En nu even naar jullie toe. Stel je nou eens voor. Jij hebt iemand op alle mogelijke manier gepest. Tussen Waarder en Gouda langs de Reeuwijkse plassen. Alle ramen van zijn huis met verf beklieerd, zijn auto beklieerd en bekrast. En die man weet dat jij het gedaan hebt. Nou fiets jij weer langs en je band is lek. Zou jij bij die man aan durven bellen en vragen: wilt u alstublieft mijn band voor mij plakken, anders kan ik niet verder? Zou je dat doen, bij die man? Denk het niet. Je denkt bij jezelf, die man die zal me uitschelden, die zal zeggen, mag lijn dat je twee lekke banden krijgt. Je voelt: ik kan het niet maken om bij hem aan te bellen. Dat kun je echt niet maken, hij stuurt je gelijk weg.

Maar nu het wonder: als wij zien op Hem Die wij doorstoken hebben, Jezus, dan neemt Hij ons aan! Hij wijst niet af en werpt niet uit. Hij neemt zondaren aan. Die Hem hebben doorstoken. Met onze verachting, met onze zonden, met onze hardheid van hart, met ons voorbij leven aan Hem. Doorstoken. Maar Hij zegt: kom gerust tot Mij. ik neem zondaren aan. Ik werp niet uit die tot Mij komt. Al heb je me doorstoken, pijn gedaan, aan het kruis verwezen, kom tot Mij en Ik zal u aannemen. Zie op Mij en ik zal u aannemen en redden.

Kijk en dat geeft berouw. Dat zien op Jezus waarbij Hij je niet wegstoot maar aanneemt, dat geeft berouw. Het is niet: eerst berouw hebben en dan mag je op Mij zien, nee, zie op Mij en dan krijg je berouw, dat breekt je hart. Maar: zie op Mij. Kom tot Jezus!

Waardoor? Hoe? Zeg maar, dat doet er niet toe, als je maar komt, als je maar ziet op Mij. Op Jezus. Zie op Jezus, want het is zien op Hem of verderven. Het is zien op Hem of verloren blijven onder Gods toorn. Zien of eeuwig sterven. Zie dan toch! Misschien wel gedreven door angst, angst om verloren te gaan. Misschien wel omdat je zo dood bent, je voelt geen berouw en geen liefde en geen ernst, niets, één en al dood in de pot van je hart. Misschien wel omdat je weet: Gods toorn ligt op mij, dat verkondigt Hij me. Misschien wel omdat je spijt voelt, omdat je slecht voelt, zondig. Misschien wel omdat je dat helemaal niet zo voelt, maar hoe dan ook of waardoor dan ook: zie op Jezus, kom tot Hem. Het is zien of sterven, komen of omkomen. Als u maar komt, als je maar ziet om je leven, je ziel te redden.

Bent u gekomen? Ben jij gekomen? Zo gezien op Jezus? Zien of sterven, komen of omkomen. Niet komen, niet zien op Jezus is je eigen ondergang in stand houden. Je eigen verderf laten verder woekeren.

Kom tot Jezus. Hoe dan ook, waardoor dan ook, als je maar komt en ziet en vlucht. Onvoorwaardelijk Evangelie. En dat geeft berouw, dat zorgt voor berouw, dat zal het hart verbreken. En pal achter Jezus staat de avondmaalstafel. Zo moeten we dat zien. Jezus wordt aangeboden aan iedere zondaar. Het Heilig Avondmaal wordt aangeboden aan wie tot Jezus is

gekomen. God beveelt zondaren tot Jezus te komen. God beveelt zondaren die tot Jezus gekomen zijn, om aan Zijn tafel te komen.

En waar dieper en waar meer zou dat berouw worden opgewekt en geschonken dan door Zijn tafel? Zien op Hem: gebroken brood en vergoten wijn. Zijn lichaam gegeven, Zijn bloed geschonken. Dat deed Hij voor mij, dat deed ik Hem aan. En zij zullen rouwklagen en bitter kermen. Waar leer je dat intenser dan aan Zijn tafel? Die mensen kijken zo verdrietig als ze aan het avondmaal zitten. Ja, dat kan ik me voorstellen. Dat ze heel dankbaar zijn, heel verwonderd en verblijd in God, maar ook dat ze heel verdrietig zijn, rouwklagen en bitter kermen. Door de verwondering en door de dankbaarheid heen.

Nou hebben we die vraag beantwoord? Is het niet voorwaardelijk? Nee, dat is het niet. Kom tot Jezus, zie Hem, aanschouw Hem en er komt berouw en daar staat de tafel. Berouw is geen voorwaarde maar vrucht van het komen en zien op Jezus.

3 belofte

Maar dan de tweede vraag, die misschien wat minder leeft, maar toch heel wezenlijk is. Zien op Jezus, hoe doe ik dat? Hoe kom ik daartoe? Dat ik zie op Jezus in geloof, en met vertrouwen? Want dat doe ik niet. Ik hoor in de tekst dat ik heel iets anders doe van nature: Hem doorsteken. Dat is mij eigen. Mij van Jezus afmaken. Dat ziet Zacharia ook. Hij preekt na de terugkeer uit de ballingschap. Hij ziet een tijd komen dat de stad en de tempel herbouwd zullen zijn. Dat de offers weer gebracht zullen worden. Maar: God is een vreemde. Gods Zoon zal worden gedood in Jeruzalem. Doorstoken.

Ja, linksom of rechts om. Wij maken ons van Jezus af. Maar in elk geval: ik maak me van Jezus af. Ik vind mijn leven wel best zo, waarom zou ik om hulp en redding smeken? Ik wil mijn zonden en mijn leven vasthouden, laat mij nog maar even mijn gang gaan. Ik vind het nog niet nodig om tot Jezus te vluchten. Zo slecht ben ik niet, ik kan me niet voorstellen dat God zegt om die paar dingetjes die ik verkeerd doe: jij mag er niet in. Misschien later. Dat is mijn diepste natuur: vijand van genade, vijand van Jezus. En als ik denk aan God en oordeel en ik denk erover om tot Jezus te vluchten dan denk ik direct: dan durf ik niet. Dat kan zo niet. Zo tot Jezus komen en denken en vertrouwen: dan ben ik aangenomen, dan kan ik niet, dat durf ik niet. Zo ben ik: dat is mijn natuur: ongeloof. Linksom of rechtsom maak ik me van Jezus af. Hoe zal ik ooit geloven? Vertrouwen? Ik kan het niet, ik durf het niet! In de voorbereidingsweek kom ik zoveel ongeloof tegen in mezelf, zoveel doorsteken van Jezus.

Weet u nog hoe de tekst is opgebouwd? Ik zal.... zegt God en dan zullen zij. Ik zal over hen uitstorten de Geest der genade en der gebeden en dan zullen zij Mij zien en dan zullen zij bitter kermen. Evangelie structuur. Ik zal en zij zullen.

Nee, niet zij zullen Mij aanschouwen, zij moeten gelovigen op Mij zien, zij moeten willen breken met de zonde, zij moeten nu acuut willen breken met hun oude leven, zij moeten Jezus vertrouwen en geloven dat Hij hen aanneemt

en dan zal Ik Mijn Geest uitgieten. Nee, God zij dank niet. Waar zou ik dan ooit bekering en geloofsvertrouwen vandaan moeten halen, want in mijn eigen voorraadkast of broeibak is het niet! Maar het Evangelie zegt: Ik zal Mijn Geest uitgieten. Ik zal..... een belofte voor ongelovigen, voor onbekeerden. Voor u, voor jou.

Voor het huis van David en de inwoners van Jeruzalem staat er. Huis van David, dus de groten en de kleinen, de ouders en de kinderen, de voorgelachten en de nageslachten. Kijk maar in Handelingen 2. Daar staan ze, de inwoners van Jeruzalem. En Petrus preekt: en wat lezen we? Zij werden verslagen in het hart en vroegen wat moeten wij doen? Bekert u en geloof in de Heere Jezus. En er werden toegedaan omtrent 3000 zielen. God giet Zijn Geest uit en zij gaan op Jezus zien. En heidenen mogen delen in de belofte van Israel. Ik zal de Geest der genade en der gebeden uitgieten.

De Geest Die genade geeft. Die een nieuw hart geeft, wedergeboorte werkt, Die gebed geeft. De Geest, Die leert bidden om genade en om Gods gunst in Jezus Christus. De Geest Die leert bidden, en bidden dat is smeken met vertrouwen gena o God gena. Die Geest zal Ik uitstorten. Uitstorten. Dat is overvloed. Dat is breed en dat is sterk. Een stortregen, nou dan valt het met bakken uit de lucht. Ik zal en dan zullen zij. Dat is Evangelie voor zondaren die er zelf niet toe kunnen komen, tot bekering tot geloof. Leg je gevouwen handen op dit woord neer. Nee, niet omdat je toch niet iets kan, bidden, maar omdat je niets kunt: je niet bekeren, niet gelovig vertrouwen, Heere, ik kan het niet, maar Gij stort Uw Geest uit!

Evangelie voor iemand die in de voorbereiding overal doorheen zakt. Door zijn zondekennis heen, door zijn gelovig vertrouwen heen zakt, door zijn gezindheid om God te dienen heen zakt. Overal een onvoldoende voor, en overal onbekwaam en ongeschikt voor. Allemaal onmogelijk uit mij en aan mijn kant. Maar: Ik zal..... en zij zullen.

Als u zich maar niet te goed voelt voor deze belofte. Wat zou dat een fatale vergissing zijn: och, me bekeren en geloven dat kan ik wel, deze belofte zal ik niet aangrijpen, want die heb ik niet nodig.

Tenslotte komt onze tekst terug in Openbaringen 1 vers 7. Jezus zal wederkomen en dan zal ieders oog Hem zien, ook die Hem hebben doorstoken en ieder zal over Hem rouw bedrijven. Iedereen. Wie nog nooit Hem zag, op Hem zag, zal Hem dan zien met verschrikking. Ik ben te laat. Ik heb Hem verworpen, doorstoken. En zal eeuwig rouw bedrijven, eeuwige spijt en wroeging.

Vorbereidingsweek Heilig Avondmaal stelt ons opnieuw voor de vraag: hoe zal ik Jezus straks zien? Als ik Hem nu zie hoe ik niet te vrezen, maar als ik Hem nu niet zie, moet ik straks eeuwig vrezen.

Amen